

Seat No. : _____

AE-111

April-2019

B.A., Sem.-II

EC-II (112) : Psychology (Psychology of Personal Adjustment)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : પ્રશ્નપત્રમાં દર્શાવેલ પ્રશ્નક્રમાંક જ ઉત્તરવહીમાં દર્શાવો.

1. (A) પ્રેરણા એટલે શું ? પ્રેરણાના પ્રકારો સમજાવો. 14

અથવા

હતાશા સહનક્ષમતા એટલે શું ? તેના આધારો તેમજ હતાશા સહનક્ષમતા કેવી રીતે વધારી શકાય ?

(B) ખાલી જગ્યા પૂરો : (ગમે તે ચાર) 4

(1) જીવનને ટકાવી રાખવા માટે _____ પ્રેરણા સંતોષવી અનિવાર્ય છે.

(a) અજ્ઞાત (b) મનોવૈજ્ઞાનિક (c) શારીરિક

(2) _____ અવસ્થામાં હતાશા સહનક્ષમતા નિમ્નસ્તરની હોય છે.

(a) તરુણાવસ્થા (b) બાલ્યાવસ્થા (c) વૃદ્ધાવસ્થા

(3) પલાયનવૃત્તિ હતાશાની _____ અસર છે. (વિધાયક, નિષેધક)

(4) લહેનર અને ક્યુબ હતાશાના મુખ્યત્વે _____ સ્ત્રોતો જણાવે છે. (ચાર, બે)

(5) પ્રેરણા વર્તનને _____ આપે છે. (ગતિશીલતા, આકાર)

(6) આત્મગૌરવની પ્રેરણા _____ પ્રેરણા છે. (મનોવૈજ્ઞાનિક, શારીરિક)

2. (A) વ્યવસાય સંતોષ પર અસર કરનારા પરિબળો વર્ણવો. 14

અથવા

નોકરી કરતી સ્ત્રીઓની સમસ્યાઓ વર્ણવો.

(B) વિધાનો સાચા છે કે ખોટા તે જણાવો : (ગમે તે ચાર) 4

(1) અભિરૂચિ એવું પરિબળ છે, જે વ્યક્તિને ચોક્કસ વ્યવસાય અભિમુખ બનાવે છે.

(2) કામચલાઉ તબક્કામાં બાળક પોલીસ કે ડ્રાયવર બનવાનું વિચારે છે.

(3) શાળામાંથી વ્યવસાય તરફ સંક્રમણ કરતી વખતે વ્યક્તિ ગુસ્સાની લાગણી અનુભવે છે.

(4) કામચલાઉ તબક્કામાં વ્યક્તિ મૂલ્યોને આધારે પસંદગી કરે છે.

(5) આજીવિકા માટે કરાતું કોઈપણ કાર્ય એટલે વ્યવસાય.

(6) કામચલાઉ તબક્કો 11 થી 17 વર્ષનો હોય છે.

3. (A) જીવનસાથીની પસંદગીને અસર કરતાં પરિબળો વર્ણવો. 14

અથવા

કેટલાક લોકો શા માટે લગ્ન કરતા નથી ?

(B) ખાલી જગ્યા પૂરો : (ગમે તે ત્રણ) 3

- (1) જાતિયતા પ્રત્યેના મનોવલણો પર _____ પ્રકારના પરિબળો અસર કરે છે.
(બે, ત્રણ)
- (2) પ્રેમ એ _____ લક્ષણ છે. (જન્મજાત, સંપાદિત)
- (3) સ્વ-પ્રેમના તબક્કા દરમ્યાન બાળકનું ધ્યાન _____ પર કેન્દ્રીત હોય છે. (શરીર, માતા)
- (4) મનોવિશ્લેષણની પરિભાષામાં પ્રેમના _____ તબક્કા દર્શાવ્યા છે. (ત્રણ, ચાર)
- (5) જીવનસાથીની પસંદગીમાં _____ જરૂરી ખાસિયત છે. (આવેગાત્મક પરિપક્વતા, સામાજિક દરજ્જો)

4. (A) વૃદ્ધાવસ્થા દરમ્યાન સમાયોજનની મુશ્કેલીના ઉદભવવસ્થાનો વર્ણવો. 14

અથવા

વૃદ્ધાવસ્થાની રચનાત્મક દૃષ્ટિએ વિચારણા સમજાવો.

(B) જોડકાં જોડો : (ગમે તે ત્રણ) 3

A

B

(1) વૃદ્ધાવસ્થામાં શારીરિક પરિવર્તન	(a) કુરસદનો સદુપયોગ
(2) વૃદ્ધાવસ્થામાં માનસિક ફેરફાર	(b) નવી-જૂની પેઢી વચ્ચેનો સંઘર્ષ
(3) વૃદ્ધાવસ્થામાં સમાયોજનની સમસ્યા	(c) વ્યક્તિત્વમાં ફેરફાર
(4) વૃદ્ધાવસ્થામાં સમાયોજન સાધવાનો માર્ગ	(d) યેષ્ટા શક્તિમાં ઘટાડો

Seat No. : _____

AE-111

April-2019

B.A., Sem.-II

EC-II (112) : Psychology (Psychology of Personal Adjustment)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Write the same question number in answer book as mentioned in question paper.

1. (A) What is motivation ? Explain types of motivation. 14

OR

What is frustration tolerance ? Explain its basis. What are the ways to increase frustration tolerance ?

(B) Fill in the blanks : (any **Four**) 4

- (1) _____ motivation is inevitable for sustainment of life.
(a) Unconscious   (b) Psychological   (c) Physical
- (2) In _____ stage frustration tolerance is at very low level.
(a) teenage   (b) childhood   (c) old age
- (3) Escapism is _____ effect of frustration.   (positive, negative)
- (4) According to Lehner and Kube, there are _____ main sources of frustration.   (four, two)
- (5) Motivation gives _____ to our behaviour.   (movement, shape)
- (6) Motivation of self esteem is _____ motivation.   (Psychological, Physiological)

2. (A) Describe the factors affecting the job satisfaction. 14

OR

Describe the problem of working women.

(B) **True or False** : (any **four**) 4

- (1) Aptitude of a person is factor which can lead towards specific profession.
- (2) During the tentative stage the child think of becoming a police or a driver.
- (3) The person experience feeling of a anger while transit from school to job.
- (4) In tentative period an individual makes the choice of career on the basis of values.
- (5) Job means the work is done for employment.
- (6) 11 to 17 years stage known as tentative stage.

3. (A) Describe the factors of affecting mate selection. 14

OR

Why some people do not marry ?

- (B) Fill in the blanks : (any **three**) 3

(1) _____ types of factors affect sexual attitude. (two, three)

(2) Love is _____ characteristic. (Inborn, Learned)

(3) Childhood focuses at _____ during the stage of self love. (body, mother)

(4) There are _____ stages of love according to Psychoanalysis. (three, four)

(5) _____ is an unavoidable characteristic of mate selection.
(emotional maturity, social status)

4. (A) Describe the sources of Adjustment difficulties during old age. 14

OR

Explain the views of an old age constructively.

- (B) Match the list : (any **three**) 3

(A)

(B)

(1) Physical change in old age

(a) Utility of a spare time

(2) Mental change in old age

(b) Conflict between new and old generation

(3) Adjustment problem in old age

(c) Change in personality

(4) Way to find old age adjustment

(d) Decreases in motor function

_____